

Dejan Knez

Foto: Jože Suhadolnik

JOŽE SUHADOLNIK

Jože je luč sveta ugledal sredi še črno-belih šestdesetih let v Ljubljani. Že pri svojih zgodnjih šestnajstih letih je fotografiral za takratno jugoslovansko tiskovno agencijo Tanjug in revijo Mladina. Kot fotoreporter je v začetku devetdesetih delal za časopis Dnevnik in revijo Mladina. Leta 1993 pa je soustanovil fotoagencijo Bobo, hkrati pa sodeloval z agencijami Reuters, Associated Press in EPA.

Na prehodu v 21. stoletje je nekaj let delal kot fotograf za Delo revije. Danes je zaposlen kot fotoreporter za časopis Delo.

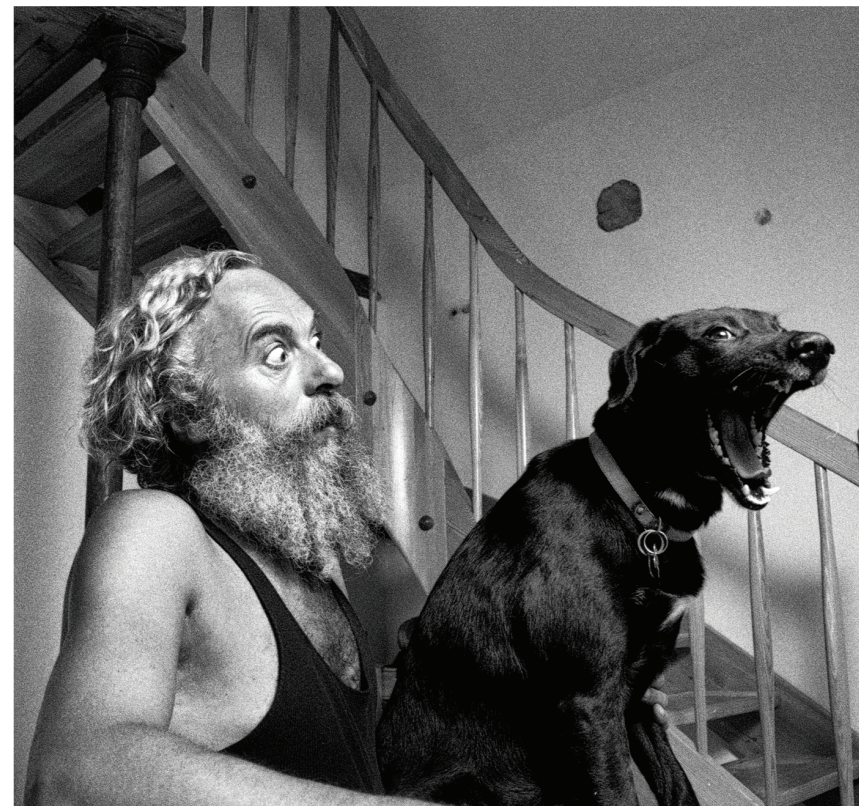
Izdal: Aq galerija
Avtorica teksta: Marija Skočir, Mestni muzej Ljubljana
Postavitve razstave: Robert Hutinski in Jože Suhadolnik
Oblikovanje in tisk: Filter urbane rešitve d.o.o.

Aq galerija
Na okopih 2, 3000 Celje, Slovenija
www.facebook.com/aq.galerija
Tel.: 040 629 870

Jože Suhadolnik

Jakov Brdar

Foto: Jože Suhadolnik

razstava

Preveč obrazov

4. november - 2. december 2016

AQ galerija, Celje

Jože Suhadolnik

FOTOGODBE

To, da Jože Suhadolnik kot fotoreporter 26. decembra 1990 ni fotografiral razglasitve rezultatov plebiscita v skupščini, temveč je bil na koncertu skupine Laibach v trboveljski termoelektrarni, ima zanj lahko usodne posledice – od takrat se tja namreč pogosto vrača. Trbovlje bi utegnile postati njegov magnum opus, kot je to za Williama Eugena Smitha Pittsburgh. Ali bo res tako, bomo vedeli morda čez novih 35 let, kajti cikel še vedno nastaja, fotograf si pušča odprte možnosti, da kadarkoli se mu zahoče, prihaja nazaj, vedno kot zunanji opazovalec. »Mogoče bi bilo pametno, da bi tam živel, na glas razmišlja, a ob obratu misli ugotavlja tudi, da je distanca, nevpletenost pri takem projektu za fotografa nujna. Zato ostaja prišlek, tisti, ki vedno znova odide, a se nikoli ne postavlja v superiorni položaj do fotografiranih subjektov.

Svetlana Makarovic

Foto: Jože Suhadolnik

Prihajanje in odhajanje. Sam pri sebi je občutljivost te pozicije zaznal pri fotografiranju varovancev CUDV v Črni na Koroškem. Nobene zaresne razlike pravzaprav ni v pristopu k portretiranju različnih oseb z motnjami v razvoju pri vsakodnevnih opravilih, ki jih najbolje obvladajo, in portretiranju glasbenikov, literatov, likovnih umetnikov, politikov in drugih znanih osebnosti, ki jih Suhadolnik upodablja – pri vseh portretirancih je na prvem mestu nujno treba poudariti dostojanstvo in tisto, v čemer so najboljši – ali kar jih dela najbolj človeške, poistovetene z lastnim obstojem. Vračanje k istemu portretirancu vedno prinaša upodabljanje napredka njegove osebnosti, hkrati pa ruši zid med fotografom in subjektom ter razblinja strahove pred fotografovo krajo duše. In prav to je ena od večšin, ki dela iz fotografa vrhunskega portretista.

Jože Suhadolnik je morda eden še zadnjih slovenskih fotoreporterjev, ki ostajajo dosledno zvesti osnovnim zavezam tega poklica – etičnemu kodeksu, humanističnemu pristopu, individualnemu odnosu do objavljene fotografije, ki jo je pred vsakršnim nasilnim posegom vanjo treba braniti z vsemi sredstvi, saj v njej ne vidijo zgolj še ene v morju množično posredovanih podob, temveč svoje avtorsko delo. Delo, za katero ni pretežko oditi zgodaj zjutraj na pot, delo, ki je skrbno odbrano iz množice fotografij, ki so utegnile nastati v iskanju natančno odmerjenega kadra v odločujočem trenutku.

Za njim je 35 let kariere, kar pomeni, da je pričel fotografirati že v najstniških letih. Nekateri dogodki v naboru njegovih fotoreportaž iz najzgodnejšega obdobja umanjajo, ker je bil preprosto premlad, da bi smel dogodku sploh prisostvovati – denimo koncerti Pankrtov v poznih sedemdesetih letih v njegovi seriji Punk. Zgodba 35-letne kariere se začenja pri

Preveč obrazov

Jožetovih šestnajstih z delom za takratno jugoslovansko tiskovno agencijo Tanjug in revijo Mladina. Slednjo je sodeloval tudi kasneje, v začetku devetdesetih istočasno z Dnevnikom. Leta 1993 je soustanovil fotoagencijo Bobo, hkrati pa sodeloval z agencijami Reuters, Associated Press in European Pressphoto Agency. Na prehodu v 21. stoletje je nekaj let delal kot fotograf za Delo revije in bil urednik fotografije pri Delu, kjer danes znova deluje kot fotoreporter.

Naslovna fotografija te razstave, portret kiparja v trenutku osuplosti nad na široko zehajočim psom na njegovi levi, nas nemudoma odvede v asociacijo na Halsmanov portret norega umetnika-znanstvenika Dalija, ki po ateljeju razmetava mačke in inscenira nemogoče premike v prostoru. Dalija je treba videti v seriji portretov, ki jih je Philippe Halsman režiral tako, da je portretirance prosil, naj skočijo v zrak, in jih v tej akciji fotografiral, s čimer jih je učinkovito odvrnil od obremenjevanja z dejstvom, da stojijo pred fotografivim objektivom. Zato je Suhadolnikova »naslovnica« še toliko bolj mojstrska, brez režije ali inscenacije prizora je ujel trenutek sproščene, a tesne naveze med najboljšima prijateljema, ki se poznata tako dobro, da se lahko drug drugemu iskreno začudita. Iskrena duhovitost, ki veje iz te fotografije, pa iz fotografij, kot je podoba deklice, ki počiva na hrbtu ležeče krave, postave, ki stopa v nasprotno smer, kot jo usmerjajo puščice cestnih oznak, rudarski plakat ob avtomatu za pikado, ki vzbuja napačne asociacije, pogled izpod čela begunske deklice, ki bi rada prikrila svojo radovednost, kamele, za katero se zdi, da pozira fotografu proti volji svojega gospodarja ..., mnogo bolj kot nepopustljivega razsodnika naše družbe (kar Jože v svojem besednem izražanju gotovo je) razkriva lucidnega in hudomušnega posameznika, ki ga življenje neskončno zanima in ki s svojo občutljivostjo skozi

Moira Orfei

Foto: Jože Suhadolnik

fotografije dela občutljivejše vse nas, gledalce: občutljivejše za nianse življenja, ki nikoli ni le črno-belo, kajti tisočere sivine med dvema skrajnima mejama, med rojstvom in smrtjo, naseľuje poetika bivanja, prostor, v katerem imajo pravico sobivati mnogotere izvorne različnosti, posebnosti, drugačnosti. In bolj ko se zdijo obskurne, bolj so v svojem bistvu vseprisotne.

Marija Skočir, Mestni muzej Ljubljana